

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1655

Vragen van het lid **Duisenberg** (VVD) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het artikel «Wapens bij bestuurslid imamschool»* (ingezonden 30 maart 2017).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 20 april 2017).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Wapens bij bestuurslid imamschool»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat de in het artikel vermelde feiten, zoals miljoenenfraude, wapenbezit en zelfs mensensmokkel, niet slechts strafbaar, maar zeker voor onderwijsbestuurders van een onderwijsinstelling waar jonge mensen worden opgeleid volstrekt onacceptabel is?

Antwoord 2

Ja, dergelijk handelen keur ik, in het algemeen en door bestuurders van erkende onderwijsinstellingen in het bijzonder, ten zeerste af.

Vraag 3

Klopt het dat deze instelling («Islamitische Universiteit van Europa») al een tijd wordt onderzocht door de Onderwijsinspectie? Kunt u de conclusies van de Onderwijsinspectie delen met de Kamer? Zo ja, op welke termijn?

Antwoord 3

Ja, dat klopt. Sinds de berichtgeving over vermeende fraude door bestuursleden van de Islamitische Universiteit Europa (IUE) wordt de waarborging van de bestuurlijke en financiële continuïteit van de instelling onderzocht door de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie). Ik zal de conclusies van de inspectie te zijner tijd met uw Kamer delen. Over de termijn waarop ik dit kan doen, kan ik u momenteel niets toezeggen. Het onderzoek van de inspectie

¹ AD, 25 maart 2017, <http://www.ad.nl/rotterdam/wapens-bij-bestuurslid-imamschool~a50a67f3/>

wordt namelijk sterk beïnvloed door het onderzoek van de FIOD en de stappen die het OM zet.

Vraag 4

Welke juridische middelen heeft u om in te grijpen in deze situatie, specifiek vanuit uw bevoegdheden ten aanzien van de instelling?

Antwoord 4

De Minister van onderwijs heeft de bevoegdheid om bij niet-bekostigde erkende hoger onderwijsinstellingen (rechtspersonen voor hoger onderwijs of rpho's) in te grijpen indien zij niet voldoen aan bepaalde wettelijke eisen. Het waarborgen van de bestuurlijke en de financiële continuïteit van de instelling zijn dergelijke wettelijke eisen.² Als de conclusies van de inspectie aanleiding geven tot ingrijpen, zal ik dat zeker doen. In de WHW is vastgelegd dat voordat wordt ingegrepen, altijd eerst een waarschuwing moet zijn gegeven. De instelling krijgt vervolgens een termijn van ten minste drie maanden om aan die waarschuwing gevolg te geven en de problemen op te lossen. Indien de instelling binnen deze termijn geen gevolg geeft aan de waarschuwing, kan de Minister besluiten om de bevoegdheid van de instelling om wettelijke graden te verlenen in te trekken. De instelling maakt met dit besluit niet langer onderdeel uit van het stelsel van hoger onderwijs.

Vraag 5

Klopt het dat deze instelling studenten heeft voorgespiegeld dat ze opgeleid zouden worden tot academici? Was deze instelling daartoe gerechtigd onder de huidige wetgeving? Zo nee, welke consequenties kunt u daaraan verbinden?

Antwoord 5

De IUE verzorgt één geaccrediteerde hbo-masteropleiding. De instelling verzorgt daarnaast ook ander onderwijs, waaronder niet-geaccrediteerde onderwijs dat volgens de IUE van bachelorniveau zou zijn. De inspectie en de NVAO hebben in december 2016 vastgesteld dat op het Arabischtalige gedeelte van de website van de IUE in het geheel niet vermeld staat dat het bacheloronderwijs van de instelling niet geaccrediteerd is en dat het volgen van ander niet-geaccrediteerd onderwijs van de IUE geen recht geeft op instroom in de geaccrediteerde masteropleiding. De inspectie en de NVAO hebben de instelling er meermaals op gewezen dat deze informatievoorziening onjuist dan wel ontoereikend is en de instelling verzocht om de voorlichting, ook op de niet-Nederlandstalige delen van de website, direct aan te passen. De instelling heeft tot op heden geen gevolg gegeven aan deze verzoeken.

Door het voeren van de naam «universiteit» wordt de indruk gewekt dat de IUE academisch onderwijs verzorgt. Dat vind ik misleidend. Totdat de bepalingen die strekken tot bescherming van de naam «universiteit» in werking zijn getreden, verbiedt de WHW dit niet en kan ik geen consequenties verbinden aan het misleidend gebruik van deze naam. Na de inwerkingtreding van de Wet bescherming namen en graden mag de IUE als erkende niet-bekostigde instelling voor hoger onderwijs wel de naam «hogeschool», maar niet de naam «universiteit» voeren. De bij het Ministerie van OCW en de inspectie bekende instellingen voor wie deze wet consequenties heeft, zoals de IUE, zijn hierover geïnformeerd. Indien de inspectie vaststelt dat een instelling na de inwerkingtreding van de wet niet aan deze nieuwe regels voldoet, kan een bestuurlijke boete worden opgelegd.

Vraag 6

Welke wetgeving wordt van kracht ten aanzien van het verstrekken van academische titels met de inwerkingtreding van de wet namen en graden?³

² Vastgelegd in artikel 6.10, eerste lid, WHW en in de Beleidsregel bevoegdheid graadverlening hoger onderwijs.

³ Kamerstuk 34 412

Antwoord 6

Met de Wet bescherming namen en graden wordt geregeld dat het verlenen van de graden «Bachelor», «Master», «Associate degree» en «Doctor» verboden is, tenzij de instelling daartoe bevoegd is op grond van de WHW, dan wel op grond van een buitenlandse wettelijke regeling.⁴ In het laatste geval wordt wel de kenbaarheidseis als voorwaarde gesteld. Kenbaar moet worden gemaakt welke graad (inclusief eventuele toevoeging) aan een opleiding is verbonden en op welke buitenlandse wettelijke regeling die is gebaseerd. Ook instellingen die op grond van de WHW bevoegd zijn om graden te verlenen moeten duidelijk maken welke graden zij mogen verlenen. Zij moeten ervoor zorgen dat deze informatie correct in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (CROHO) komt te staan en dienen ook nu al (aanstaande) studenten hierover te informeren, bijvoorbeeld via de website van de instelling.

De IUE is op dit moment bevoegd om de graad «Master» te verlenen bij het afronden van de geaccrediteerde masteropleiding. De IUE is niet bevoegd om andere WHW-graden te verlenen na afronding van het overige (niet-erkende) onderwijs.

Vraag 7

Welke instrumenten gaat u krijgen na de inwerkingtreding van de wet Namen en graden om de naam «»universiteit»» zo spoedig mogelijk te doen verwijderen bij deze instelling? Per wanneer treedt deze wet in werking? Wilt u de mogelijkheid onderzoeken om, gegeven de ernst van deze situatie en de tijd van het jaar waarin aanstaande studenten hun studiekeuze maken, (onderdelen van) de wet Namen en graden eerder in werking te doen treden? Zo ja, wat is het eerst mogelijke moment?

Antwoord 7

De Wet bescherming namen en graden regelt de bevoegdheid van de Minister van onderwijs om instellingen die de regels omtrent naamgeving en graadverlening overtreden, een bestuurlijke boete op te leggen. De inspectie zal namens de Minister opereren aan de hand van een interventieladder, waarbij doorgaans wordt begonnen met een gesprek en uiteindelijk een bestuurlijke boete kan worden opgelegd.

In verband met het belang van het doel van deze wet – het tegengaan van misleiding van (aankomende) studenten – en de huidige periode waarin aanstaande studenten een studiekeuze maken, zal ik de onderdelen van de wet die betrekking hebben op de bescherming van namen en graden, zo snel mogelijk in werking laten treden. Mijn streven is deze onderdelen per 1 juni 2017 in werking te laten treden. Dit is de eerst mogelijke datum omdat, vanwege de Wet raadgevend referendum, referendabele wetten pas na een bepaalde periode in werking kunnen treden.

Vraag 8

Welke verdere consequenties kunt u mogelijk verbinden aan de in het artikel vermelde feiten, na de inwerkingtreding van de wet Namen en graden, zoals bijvoorbeeld een bestuurlijke boete, sanctie(s) en sluiting?

Antwoord 8

Indien de IUE na inwerkingtreding van de Wet bescherming namen en graden niet voldoet aan de nieuwe regels, zal de inspectie handhavend optreden. Indien inbreuk wordt gemaakt op de nieuwe regels inzake graadverlening of het voeren van de naam universiteit of hogeschool, kan uiteindelijk een bestuurlijke boete worden opgelegd. De WHW biedt, ook na inwerkingtreding van de Wet bescherming namen en graden, geen rechtstreekse mogelijkheid een rpho te sluiten. Wel kent de WHW de mogelijkheid om de instelling het recht om wettelijke graden te verlenen te ontnemen waardoor de instelling niet langer een rpho is en niet langer deel uitmaakt van het stelsel van hoger onderwijs. Zoals ik in antwoord op vraag 4 heb aangegeven, zal ik optreden indien de inspectie constateert dat de IUE niet voldoet aan belangrijke wettelijke eisen zoals de borging van de bestuurlijke en/of financiële continuïteit van de instelling.

⁴ Dit is vastgelegd in artikel 15.7 WHW.